

senere år på grund af de lave verdensmarked-priser på jordnødder måttet yde betydelige bidrag til Gambias økonomi). Spørgsmålet om en associering blev aktuelt, efter at Senegal i 1960 havde opnået uafhængighed, og blev i 1961 drøftet under den senegalesiske præsident, Leopold Senghor's besøg i London. Samme år blev der oprettet en fælles gambisk-senegalesisk ministerkomité til at behandle emner af fælles interesse, navnlig tekniske og kommunikationsmæssige spørgsmål.

Efter valgene i Gambia i 1962 blev spørgsmålet taget op af den nye regering. Den 26. oktober 1962 blev der efter et møde i Senegals hovedstad, Dakar, mellem Gambias førsteminister og den senegalesiske præsident og premierminister offentliggjort et fælleskommuniké, hvori det hed, at de to lande havde overvejet muligheden af en eller anden form for associering af Gambia og Senegal, når førstnævnte område havde fået selvstændighed. På baggrund af de betydelige vanskeligheder, som ville være forbundet med en associering på grund af de forskelle i politisk, kulturel og økonomisk henseende, som den henholdsvis britiske og franske kolonisering havde udviklet mellem Gambia og Senegal, var der truffet aftale med FN's generalsekretær om, at denne efter aftalens godkendelse af det gambiske parlament ville udpege en ekspertgruppe, som skulle forelægge de to regeringer sådanne økonomiske og politiske data, der kunne danne grundlag for beslutninger om formen for det fremtidige forhold mellem de to stater. Fra gambisk side blev det understreget, at Gambia i tilfælde af oprettelse af en politisk union med Senegal måtte bevare et vist selvstyre, herunder ansvaret for den indre administration, politi m. v. De nære forbindelser med Storbritannien og andre Commonwealth-lande måtte opretholdes.

Fra britisk side — hvor man til stadighed har nærret alvorlige bekymringer vedrørende Gambias muligheder for efter opnåelse af uafhængighed at klare sig uden endog meget betydelig økonomisk bistand udefra — har man set med velvilje på planerne om at knytte de to lande sammen. Den britiske regering har flere gange givet udtryk for, at den, såfremt der kan udarbejdes en tilfredsstillende basis for en associering af de to lande, er villig til at give Gambia uafhæn-

ghed, så at landet som en suveræn stat kan slutte de nødvendige aftaler med Senegal.

Mellem de gambiske partier synes der at være visse nuancer i holdningen til associeringsplanerne. Oppositionspartiet, United Party, er modstander af forhandlinger med Senegal, før Gambia har opnået uafhængighed, og før Gambias folk har haft lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet. Også inden for regeringspartiet, People's Progress Party gør ønsket om, at uafhængighedsspørgsmålet ikke sammenknyttes med overvejelserne vedrørende associering med Senegal sig gældende. Således vedtog repræsentanternes hus i Gambia med People's Progress Party's stemmer i april 1963 en resolution, hvori der udtryktes ønske om opnåelse af selvstændighed i 1963 uden herved at præjudicere formen for fremtidig associering med Senegal.

Under et besøg i London i december 1962 havde Gambias førsteminister rejst spørgsmålet om yderligere forfatningsmæssige fremskridt. Efter drøftelser mellem Storbritanniens regering og guvernøren over Gambia kunne denne i begyndelsen af juli 1963 meddele Gambias parlament, at Storbritannien var gået ind på at give området fuldt indre selvstyre. Dette ville indebære, at guvernørens hidtidige beføjelser gik over til ministrene, idet guvernøren dog ville bevare visse prerogativer med hensyn til udenrigspolitik, forsvar og indre sikkerhed. I slutningen af september 1963 meddelte det britiske koloniministerium, at Gambia ville få fuldt indre selvstyre den 4. oktober 1963.

2. Koloniudvalgets behandling af sagen.

Koloniudvalget behandlede Gambia på møder fra 6. til 13. september 1963.

Den *britiske delegerede* indledte med en redegørelse for den forfatningsmæssige udvikling, herunder navnlig den forestående overgang til fuldt indre selvstyre, og omtalte endvidere planerne om en associering med Senegal. Der var meget udviklede problemer at løse, såfremt man skulle opnå et tilfredsstillende grundlag for en associeringsordning. Desuden måtte man give Gambias regering og administration en rimelig frist til at vænne sig til at arbejde under en forfatning med fuldt indre selvstyre. På denne